

2019-10-28
Representantskap

Motion 1906: Hållbar turism

FNs organ för turism "World Tourism Organization" (UNWTO) definierar hållbar turism på följande sätt: "Turism som tar full hänsyn till de nuvarande och framtida ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenserna och som kan tillgodose behoven hos gästerna, industrin, miljön och värdsamhällena"

Frågan om hållbar turism har hamnat på agendan i många svenska kommuner och regioner. På en mängd platser i Sverige har man börjat arbeta med att utveckla sina destinationer ur ett hållbart perspektiv. Denna typ av omställning och investeringar kommer att bli en stark konkurrensfördel för vart människor kommer att satsa sina semesterkassor och spendera sina lediga dagar. Det finns en risk att Linköpings kommun halkar efter i sitt attraktionsskapande arbete och i sitt varumärkesbyggande om vi inte börjar arbeta med utvecklingen av Linköpings kommun som en hållbar destination.

Satsningen på hållbar turism handlar inte enbart om att positionera sig rätt på marknaden och få konferensgäster och privata turister att välja just oss och vår kommun för vart de ska spendera en vecka, en helg eller några arbetsdagar. Det handlar även om att vårda Linköpings varumärke och arbeta med att förbli en attraktiv stad för människor att bo och verka i, det är av stor betydelse för näringslivets och den offentliga sektorns möjligheter att tillfredsställa de kompetensbehov som man står inför, både nu och i framtiden.

Det kommunala bolaget Visit Linköping & Co arbetar med frågan redan idag utifrån sina förutsättningar. Det som dock saknas är en tydlig strategi för hur hela kommunen och dess invånare och företag kan involveras i detta arbete. Därför, förutom ett tydligare uppdrag och rollfördelning kring arbetet med utvecklingen av den hållbara turismen i Linköping, behövs även en tydlig strategi för hur detta ska uppnås och hur alla ska involveras i detta arbete.

Tourism in Skåne, destinationsutvecklingsbolaget i Region Skåne, punktar arbetet för hållbar besöksnäring i praktiken med följande 12 punkter:

1. Ekonomisk hållbarhet
2. Lokalt välstånd
3. Goda arbetsförhållanden
4. Social rättvisa
5. Nöjda besökare
6. Lokal kontroll
7. Välmående samhälle
8. Kulturutbud
9. Mental integritet
10. Biologisk mångfald
11. Effektiv resursanvändning
12. Äkthet i miljön

Och det är redan på denna nivå, enbart i punktform, iögonfallande att det behöver vara fler aktörer som är involverade för att skapa det ovannämnda utöver det lokala besöksnäringensbolaget.

För att utveckla Linköpings kommun föreslår jag därför:

Att Ge i uppdrag till den socialdemokratiska kommunfullmäktigegruppen att verka för att Linköpings kommun tar fram och antar en egen strategi för utvecklingen av den hållbara turismen i Linköpings kommun.

Ranko Simic, 2019-03-14

Valla S förening antog motionen som sin egen den 28 mars 2019

Hållbar turism – svar på motion 1906

Styrelsen delar motionärens mening att strategier som syftar till att förverkliga visionen om ett mer hållbart samhälle är viktiga. Vi anser också att det föreslagna området är ett bra område att ta fram en strategi för och vi vill därför bifalla motionen.

Med hänvisning till ovanstående föreslår styrelsen:

Att   bifalla motionen

Styrelsens föredragande: Eva Lindh

Motion 1907: Skolgårdar för alla åldrar

Barn och ungdomars behov av utevistelse är stort men hur man vill tillbringa tiden ute skiljer sig åt. Alldeles för många barn och ungdomar är stillasittande och skulle behöva röra sig mer. En stor del av barn och ungas tid tillbringas i skolan och därför är det viktigt att utemiljön är stimulerande och lockande för alla åldrar.

Skolgårdar idag fokuserar på barn i lekålder med klätterställningar, gungor och sandlådor. Även barn i tonåren behöver inspirerande utemiljöer som lockar till rörelse, samvaro och utevistelse. För att ge ett exempel kan vi ta Folkungaskolan med 1300 elever (varav över 1000 elever över 14 år), där finns 8 bänkar/bord och 10 enkla bänkar utomhus. Ofta sätts också bänkarna på rad vilket inte stimulerar till gemenskap och samtal i grupp. Alla skolelever oavsett ålder har behov av att gå ut i solen och den friska luften men skolgårdarna svarar inte mot det behovet för de äldre skoleleverna.

Vi ser med oro på hur barn och ungas tillgång till friyta/skolgård riskerar att minska när skolorna växer. Vi skulle gärna se skolgårdar anpassas även för barn i tonåren med exempelvis sittgrupper, solsoffor eller utegym. Möbler som stimulerar till att umgås och interagera med varandra.

Därför föreslår vi:

- Att Socialdemokraterna i Linköping verkar för stimulerande skolgårdar som är anpassade för utevistelse för barn och ungdomar i alla åldrar.
- Att Socialdemokraterna i Linköping värnar skolungdomarnas friyta/skolgårdar och verkar för ytor med god kvalitet.

Mari Hultgren och Mikael Scheibel Sahlin

Tinnerbäckens S-förening har vid medlemsmötet den 12 juni 2019 fattat beslut om att anta motionen som sin egen

Skolgård för alla åldrar – svar på motion 1907

Motionärerna tar upp ett mycket intressant och viktigt ämne i sin motion. Vi vet idag att det finns flera studier om barns miljö och hälsa som visar på vikten av lättillgängliga och stimulerande utemiljöer.

Att skolgården ska kunna inbjuda till lek, fantasi och rörelse på olika stimulerande sätt tycker vi är viktigt. Likaså anser styrelsen att skolgården också bör vara en plats för vila men också en plats att umgås med sina vänner på. Detta självklart oavsett ålder, precis som motionärerna också efterfrågar. Miljöer som stimulerar till möten, kommunikation och kreativitet spelar en stor roll för såväl barn och ungas välmående som för deras studieresultat. Styrelsen väljer därför att ställa sig bakom motionens första att-sats.

Skollagstiftningen ser olika ut för skolgårdar, och det finns ingen lagstadgad yta för eleverna i gymnasieskolan. Utifrån efterfrågan på gymnasieskolor i den centrala staden skulle en reglering av skolgårdar försvåra planering av nya skolor. Vilket vi som socialdemokrater tycker är olyckligt då centrala skolor är ett medel för att bryta skolsegregation. Trots detta vill vi givetvis uppmuntra till att skolgårdarna är av god kvalitet.

I Linköpings kommun finns en rad olika styrdokument som tar upp just utformningen av friyta för lek och utevistelse för förskolor och skolor. Barn- och ungdomsnämnden har t.ex. fattat beslut om ”Lokalförsörjningsplanen 2014–2022” och i den står det bl.a. att skolans utemiljö är en av skolans viktigaste undervisnings- och pausrum. Där det även ska finnas uterum och utemiljöer för alla årstider. Vidare står det att miljön ska skapa förutsättningar för möten, samtal, dialog och kommunikation. Samt stimulera till socialt samspel. Med anledning av detta anser vi den andra att-satsen besvarad.

(Källa: Boverket och Lokalförsörjningsplanen 2014–2022)

Med hänvisning till ovanstående föreslår styrelsen:

Att   bifalla att-sats 1
                      besvara att-sats 2

Styrelsens föredragande: Tanja Mitic

Motion 1908: Stadsdelsbibliotek i Berga

Biblioteket i Berga lades ned på nittiotalet. Idag är Berga en stadsdel som växer. Riksbyggens om- och utbyggnad på Konstruktörsgatan gav 140 nya bostäder. HSBs Berga Panorama på gamla skoltomten pågår för fullt. HSB planerar också om- och tillbyggnader i Majelden. I närliggande Södra Ekkällan pågår en intensiv utbyggnad som också påverkar Berga. Berga äng ska bebyggas med 500 lägenheter. Flera planförslag finns för området som ytterligare ökar befolkningen i Berga.

Det är en heterogen stadsdel som attraherar många barnfamiljer och människor från olika världsdelar. Flera äldreboenden finns i området. Många äldre bor också kvar i området och efterfrågar, liksom barnfamiljer och invandrare, bibliotek och samlingslokaler. Stora grupper har inte tillgång till bil och vill ha nära till offentlig och kommersiell service.

Nya invånare kräver att den offentliga servicen hänger med. Det finns behov av nya förskolor, äldreboende, samlingslokaler och bibliotek. Det behövs icke-kommersiella rum där människor kan få information och möta kulturen. Ett modernt bibliotek erbjuder digitala platser för de som inte har tillgång till egna datorer. Bredbandsutbyggnad är inte tillräcklig, duktiga bibliotekarier ökar den digitala kompetensen och kan spela en mycket viktig roll för integrationen. Det behövs i Berga!

Berga-dialogen var ett välkommet initiativ från kommunen. Ett av många förslag som framkom var ett stadsdelsbibliotek med samlingslokaler. Det är viktigt att den typen av dialoger leder till resultat. Annars finns risken för att människor uppfattar dialogen som tomt prat.

Vi föreslår:

Att Socialdemokraterna i Linköping verkar för att ett stadsdelsbibliotek skapas i Berga

Lisa Alsén Björneke

Erik Söderberg

Tinnerbäckens S-förening har vid medlemsmötet den 12 juni 2019 fattat beslut om att anta motionen som sin egen

Stadsdelsbibliotek i Berga – svar på motion 1908

Motionärerna tar upp en viktig fråga som handlar om att skapa ett stadsdelsbibliotek i Berga. Lisa Alsén Björneke och Erik Söderberg vill att vi som parti ska verka för att ett stadsdelsbibliotek skapas i Berga. Berga har saknat bibliotek sedan 90-talet samtidigt som stadsdelen växer, då är det viktigt att den offentliga servicen hänger med.

Socialdemokraterna i Linköping delar motionärernas uppfattning om att skapa icke-kommersiella rum där människor kan få information och möta kulturen. Vi håller också med om att det är viktigt att driva frågor som framkommer i våra dialoger med invånarna. Socialdemokraterna i Linköping har drivit denna fråga och fått gehör i kommunfullmäktige genom det tidigare socialdemokratiska styret i kommunen samt regeringens satsning i arbetet mot segregation. Vi ser framemot att även Berga får sitt stadsdelsbibliotek inom de närmsta åren.

Med hänvisning till ovanstående föreslår styrelsen:

Att bifalla motionen i sin helhet

Styrelsens föredragande: Anders Berg

Motion 1909: Tobaksfri skoltid

I Sverige dör 12 000 per år av rökningen. Cigaretten kan liknas vid en kemisk fabrik som släpper ut upp till 8 000 kemiska ämnen, varav mer än 50 är kända som cancerframkallande. Statistiskt förkortar daglig-rökning livet med i genomsnitt 10 år. Du kan drabbas av hjärt-kärlsjukdomar, KOL, ökar risken för ca 15 olika former av cancer, rökare har större risk att drabbas av ryggvärk, diabetes typ 2, magsår, åldersblindhet, hörselnedsättning, giftstruma, psoriasis, demens, ledgångsreumatism och benskörhet, svår tandlossning, sämre immunförsvar, nedsatt kondition. Rökning av vattenpipa tros ge liknande skadeeffekter som rökning av konventionella cigaretter.

Det finns ett starkt samband mellan rökning och psykisk ohälsa. Även om sambandet inte är helt klarlagt talar studier för att rökning ökar risken att drabbas av depression och ångestsyndrom.

90 procent av de personer som börjar röka gör det före 18 års ålder. Nio av tio säger att det är på grund av påverkan av kompisar. Ofta sker denna påverkan under skoltid. Under 2018 hade 24 % av pojkarna i nionde klass någon gång rökt, 24 % snusat och 35 % använt e-cigarett. Under samma år hade 30 % av flickorna någon gång rökt, 13 % snusat och 29 % använt e-cigarett. Andelen skolelever som fortsatt röka cigaretter efter att ha prövat i nionde klass ser ut som följer: pojkar 9 %, flickor 13 %. När det gäller statistik för rökande ungdomar i årskurs 2 i gymnasiet är siffrorna ännu högre: pojkar: 19 %, flickor 26 %. Forskning visar att ju mer synligt, vanligt förekommande och normaliserat det är med rökning och snusning på en skola, desto fler elever riskerar att börja. Skolan är en riskmiljö.

Åtta av tio unga vill själva ha tobaksfri skoltid för att slippa känna trycket att börja. Argument som motiverar ungdomar mest är de som handlar om global hållbar utveckling. Tobaksindustrin utnyttjar miljontals fattiga barn på tobaksodlingar och många av dessa går miste om chansen till utbildning och blir ofta sjuka av det farliga och giftiga arbetet.

Att rökning ger ”svarta lungor” är bekant hos de flesta, men bara sex procent känner till att nikotin ger ökad risk för inlärningssvårigheter. Nikotin riskerar att skada den unga hjärnan och studier pekar på att det ökar risken för ångest, oro och depression.

För att minska antalet ungdomar som blir beroende av tobak (ofta för resten av livet) yrkar jag på:

- Att man inför tobaksfri skoltid i alla grundskolor och gymnasieskolor i Linköping
- Att skolorna utbildar om tobakens hälsoeffekter och tobaksbruk ur ett hållbarhetsperspektiv

Tinnerbäckens S-förening har vid medlemsmötet den 12 juni 2019 fattat beslut om att anta motionen som sin egen

Källor: Psykologer mot tobak, Folkhälsomyndigheten, VISIR, Vi som inte röker, Tobaksfakta – oberoende tankesmedja

Tobaksfri skoltid – svar på motion 1909

Vi vill börja med att tacka för motionen. Som motionären tydligt beskriver finns det många starkt negativa hälsoeffekter av tobaksbruk, både för personen själv, men även för omgivningen när det kommer till rökning. Sverige har redan idag lagar som begränsar rökandet, nu senast lagen som förbjudit rökning på bland annat uteserveringar. Rökning skadar som sagt inte endast personen som röker, utan även dess omgivning och därför är det klokt att man gör vad man kan för att begränsa rökning på allmänna platser för att minska risken för passiv rökning. Det gäller såklart även skolor. Redan idag kan du inte röka var du vill på skolan, skolgårdarna är rökfria ytor och vill man röka finns det i de flesta fall bestämda ytor dit där är okej att gå och röka.

Som motionären också beskriver har många som använder tobak börjat i tidig ålder. Det är såklart problematiskt att många under skoltiden känner sig pressade att testa tobak, trots att man egentligen inte vill. Det blir ännu mer problematiskt när man ser ungdomar på grundskolan använda tobak då ingen av de enligt lag får röka eller snusa, det är inget vi vill se på våra grundskolor.

Däremot är det svårare att lyfta fram tobaksfri skoltid under gymnasiet då flera elever under gymnasiet är tillräckligt gamla för att få röka och snusa enligt lagen. En rökfri skola finns redan, vilket är bra då det påverkar omgivningen också. Däremot ser vi att det kan bli svårt att införa tobaksfri skoltid med tanke på att det även infattar snus. Det påverkar inte omgivningen på samma sätt och snus ingår inte heller i den tobakslag som antogs 1 juni 2019.

Vad gäller tobakens hälsoeffekter och tobaksbruk ur ett hållbarhetsperspektiv är detta redan något som finns med i läroplanen. I läroplanen står det att man ska få kunskap om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället. Det står även att man ska få kunskap om hur den fysiska och psykiska hälsan påverkas av bland annat beroendeframkallande medel. Frivilligorganisationer bjuds också in till flera skolor för att informera om följderna av att bruka tobak och andra beroendeframkallande medel. Att eleverna får mer kunskap om detta är viktigt och därför är vi positiva till att detta arbete görs i skolorna redan idag.

Med hänvisning till ovanstående föreslår styrelsen:

Att   avslå att-sats 1
                              besvara att-sats 2

Styrelsens föredragande: Christoffer Olsson

Motion 1910: Reglera läkarbesök över internet

En av de viktigaste principerna för svensk hälso- och sjukvård är att vården ska vara behovsanpassad, alltså den med störst behov skall få vård först. Denna princip är så pass viktig att den till och med skrevs in i Hälso- och sjukvårdslagen. Idag ser vi hur denna princip undermineras av läkarbesök över internet (nätläkare). Dessa företag erbjuder kontakt med en läkare via en app. Syftet är gott men utförandet har kostat det offentliga mycket pengar.

Idag utnyttjas nätläkare allra mest i Stockholm där tillgängligheten till primärvård är allra bäst. Dessa företag avlastar inte primärvården överhuvudtaget. De som söker sig till nätläkare hade sannolikt inte sökt vård alls för att deras åkomma ej kräver det, alternativt är deras åkomma så pass allvarlig att de remitteras till primärvården. Nätläkaren blir endast ett onödigt mellansteg i vårdkedjan. Detta är ett ineffektivt system. Dessa företag är i regel inte lokaliserade i den region som patienten befinner sig i vilket kan innebära ytterligare kostnader för regionen. Det här betyder att kostnader snabbt kan skena för regionen. Det finns regioner där nätläkare utnyttjas flitigt som kommer behöva dra ner på personal på länssjukhusen för att kunna betala medborgarnas nota. Här ser vi en farlig utveckling där hälso- och sjukvårdens resurser inte går till dem som har störst behov av det, utan till det motsatta.

Många av de som arbetar som nätläkare är inte distriktsläkare, utan har andra specialiteter. En del av dessa företag skryter med detta. Vid den första kontakten med patienten krävs en bred kompetens för att kunna värdera patientens symptom och ställa rätt diagnos. Det har endast distriktsläkaren. Just därför har vi dem på våra vårdcentraler. Därför är nätläkare inte patientsäkert. Däremot är nätläkare bra i teorin för gles- och landsbygd att få närheten till sin läkare (eller annan vårdpersonal) när distanserna är långa. Läkarbesök över internet behöver regleras utan att döda verksamheten, samtidigt som befintliga vårdcentraler ges incitament och möjlighet att utveckla egna likartade tjänster. Ett sätt skulle kunna vara att kräva att nätläkaren skall vara kopplad till den vårdcentral som patienten är listad på för att besöket ska vara subventionerat tex Region Östergötlands digitala vårdcentral. Om inte patienten inte är kopplad till nätläkarens vårdcentral bör hen bekosta kontakten själv. De flesta kommer sannolikt inte vilja spendera pengar på nätläkare och istället söka sig till sin egna vårdcentral vid behov, vilket ger dem incitament att erbjuda en nätläkartjänst själva samtidigt som befintliga nätläkare ges incitament att starta fysiska vårdcentraler.

Därför yrkar vi:

- Att Socialdemokraterna verkar för att läkarbesök över internet regleras för att trygga regioner/landstingens budget och vidmakthåller behovsprincipen enligt Hälso- och sjukvårdslagen.
- Att Socialdemokraterna tar motionen som sin egen och skickar den till nästa partidistriktsårsmöte.

SSU Linköping

Reglera läkarbesök över internet – svar på motion 1910

Det har visat sig att råden från ett läkarbesök över internet i flera fall har varit felaktiga och det verkar inte heller minska besöken till hälso- och sjukvården. Internetläkare påverkar budgeten för hälso- och sjukvården negativt och därigenom även kvaliteten på vården.

SSU föreslår i sin motion att vi ska arbeta för att reglera läkarbesök över internet. Styrelsen delar den uppfattningen och föreslår därför bifall till motionen. Det behövs en reglering av systemet samtidigt som möjligheten att nå vården digitalt måste förbättras.

Med hänvisning till ovanstående föreslår styrelsen:

Att bifalla motionen

Styrelsens föredragande: Eva Lindh

Motion 1911: Synligare bibliotek i utsatta områden

Personer i exempelvis utsatta områden känner inte alltid till den fantastiska demokratiska organisation som är våra bibliotek. Bibliotekens närvaro måste bli högre hos de som verkligen behöver dem. Biblioteken är win-win för samhället och för den som tack vare läsningen integreras i samhället och lär sig de svenska principerna. Bibliotekens närvaro kan ökas på flera sätt, till exempel genom att oftare köra ut med bokbussen till så kallade utsatta områden, skicka hem tydligare info med post till hur man får ett lånekort, eller helt enkelt att biblioteken kan föra en mindre kampanj utanför till exempel ICA.

Därför yrkar vi:

- Att Socialdemokraterna ska verka för att biblioteken ska få mer medel att genomföra marknadsföring och/eller kampanjer för verksamheten, inklusive kraftigare marknadsföring för bokbussarna.
- Att Socialdemokraterna ska verka för att bibliotekskort ska delas ut gratis på alla skolor under hela grundskolan. På det sättet sprids information om biblioteken också till elevernas föräldrar.
- Att Socialdemokraterna ska verka för att flera bokbussar tas i bruk och kommer till flera orter oftare.
- Att Socialdemokraterna antar motionen som sin egen och skickar den till partidistriktets nästa årsmöte.

SSU Linköping

Synligare bibliotek i utsatta områden – svar motion 1911

Biblioteken är viktiga mötesplatser i vårt samhälle. De är ofta den enda mötesplatsen dit du kan gå utan att behöva handla något eller tillbe en gud. Biblioteken är arenor för kultur, för det öppna samtalet, för möten, lärande och glädje. Därmed intar biblioteken en central roll i vår demokrati. Bibliotekens verksamhet behöver synas i samhället. Därför delar vi motionärens syn att ökad marknadsföring är nödvändig.

Med förändrade läsvanor behöver vi stärka läsandet och bildningens roll i samhället. Då är biblioteken betydelsefulla redskap, inte minst skolbiblioteken som bemannade med utbildade bibliotekarier kan öka läsförmågan, läsförståelsen och läslusten. Att alla barn blir inbjudna till bibliotek och får bibliotekskort är en förutsättning för att göra biblioteken kända och öka läsandet bland unga.

Tillgängligheten är också central. Att ha flera stadsdelsbibliotek, skolbibliotek och fler bibliotek i glesbygden är viktigt. Bokbussar, som motionären tar upp och vill satsa på, är ett bra komplement till dessa fasta bibliotek och det är de vi vill prioritera i första hand.

Med hänvisning till ovanstående föreslår styrelsen:

Att   bifalla att-sats 1 och 2
                          avslå att-sats 3 och 4.

Styrelsens föredragande: Niklas Nåbo

Motion 1912: Tryggare anställningar för ungdomar

Många ungdomars första arbete börjar med en lång provanställning där arbetsgivaren drar ut på den perioden så långt som hen bara kan enligt LAS (Lagen om anställningsskydd). Provanställningen löper på i sex månader om annat inte bestäms, en period med stor osäkerhet och tankar om vad som kommer hända efter att detta avtal har kommit till sitt slut.

Socialdemokraterna och SSU har länge pratat om ett flertal faktorer som spelar in när ungdomar mår dåligt, däribland ligger även faktorn av att vara osäker på vad som kommer hända i framtiden med det jobb eller den inkomst man har. Vi bör stå upp för en tryggare och mer hållbar anställning för alla unga.

Därför yrkar vi:

- Att Socialdemokraterna ska driva frågan om att det enligt LAS enbart ska vara tillåtet med en provanställning på max tre månader.
- Att Socialdemokraterna ska anta motionen som sin egen och skicka den vidare till partidistriktets årsmöte.

SSU Linköping

Tryggare anställningar för ungdomar – svar motion 1912

Motionärerna lyfter en viktig fråga om anställningsvillkor för unga. Precis som motionären belyser mår många unga idag dåligt. Ofta på grund av ovisshet inför framtiden. Vi måste därför göra de vi kan för att de unga ska slippa all denna oro och ångest som de får på grund av den allt vanligare arbetssituation som de har. De ska ha rätt till en tryggare och mer hållbar anställning där det finns en chans till ett liv utöver det som bara kretsar kring arbete.

Med hänvisning till ovanstående föreslår styrelsen:

Att bifalla motionen i sin helhet

Styrelsens föredragare Eva Lindh

Motion 1913: Preventivmedelssubventioner

Preventivmedlets genomslag de senaste fem åren har radikalt förändrat vår syn på reproduktion och kvinnors makt att själva styra sina liv. Ge makten över sin sexualitet och önskad om graviditet har möjliggjort för många kvinnor att forma sina liv efter det sättet hon vill. Detta är en positiv utveckling för individen men även samhället. Det finns en uppsjö av alternativ och det är viktigt att man hittar ett läkemedel som funkar bäst för en själv. Idag är ett stort antal läkemedel subventionerat generöst vilket är oerhört positivt, men det finns förbättringspotential.

Kombinerade P-piller har många positiva hälsoeffekter, förebygga oönskade graviditeter, minskar risken för flera cancerformer, ger ett visst skydd mot STI osv. Tonvikten ligger idag på preventivmedel i tablettform, implantat eller hormonspiraler. Tabletter är det som vanligaste preventivmedlet och även fast den har oerhört många positiva aspekter finns självklart nackdelar. Man måste faktiskt komma ihåg att ta tablettarna (ungefär vid samma tidpunkt varje dag) och så kan man få icke-tolerabla biverkningar som trötthet och nedstämdhet.

Det finns dock andra former som populariseras allt mer som bör ingå i subventionen. Den vaginala ringen, eller p-ringen, är ett sådant administreringsätt. Den har alla positiva hälsoeffekter som kombinerade p-piller har och eliminerar vissa svagheter. I och med att man inte tar tabletter minskar det risken för att man glömmer och eftersom den har kontinuerlig effekt blir biverkningarna mindre besvärliga och läkemedlet mer tolerabelt. Idag finns det subventioner för nästan alla former av preventivmedel i olika former av administreringsätt förutom vaginala ringar även fast de positiva aspekterna är många. Och fortfarande för att fortsatt ge kvinnor makten över sin sexualitet och reproduktion och säkerställa att varje kvinna oberoende av ekonomisk situation hittar ett läkemedel som funkar för just henne.

Därför yrkar vi:

- Att Socialdemokraterna ska verka för att lämplig vaginal ring ska inkluderas i läkemedelsförmånen.
- Att Socialdemokraterna antar motionen som sin egen och skickar den till partidistriktets nästa årsmöte.

SSU Linköping

Preventivmedelssubventioner – svar på motion 1913

Styrelsen för Socialdemokraterna i Linköping vill börja med att tacka för en viktig motion som tar avstamp i kvinnans makt över sina egna livsval, sin egen sexualitet och sin egen kropp. Det är i sig sorgligt att behöva konstatera men: dessa faktum måste tyvärr fortfarande debatteras både i vårt parlamentariska rum, men också i det offentliga rummet vi alla delar. Vi är givetvis gemensamt ansvariga för att den debatten förs på ett konstruktivt sätt och vi socialdemokrater får aldrig ducka för att ta diskussionen.

Trots detta föreslår styrelsen för Socialdemokraterna i Linköping att avslå motionen. Motionären vill med sin motion att Socialdemokraterna i Linköping skall verka för att ett specifikt preventivmedel skall inkluderas i läkemedelsförmånen, och vidare att Socialdemokraterna i Linköping antar motionen som sin egen och skickar den vidare till partidistriktets nästa årsmöte.

De olika delarna i motionen kräver några förtydliganden. Läkemedelsförmånen eller högkostnadsskyddet, är ett system som ger skydd mot höga kostnader vid inköp av läkemedel. Förmånen omfattar receptbelagda läkemedel och en del receptfria om de förskrivs på recept. Beslut om vilka läkemedel som ska ingå i läkemedelsförmånen fattas inte av politiska partier utan av Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV).

Motionären vill att en specifik form av preventivmedel skall inkluderas i högkostnadsskyddet, nämligen vaginal ring. Detta är dock ett beslut som bör tas av Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket som har kunskap och en helhetsbild som vi som politiker saknar.

Med hänvisning till ovanstående föreslår styrelsen:

Att   avslå motionen i sin helhet

Styrelsens föredragande: Peter Hermansson

Motion 1914: Mobila ungdomsmottagningar - för en ökad tillgänglighet och en jämlik hälsa

Ungdomsmottagningarna har ett viktigt uppdrag som vårdmottagning för ungdomar. På mottagningar arbetas det med allt från förebyggande hälsoarbete, till diagnostiserande och behandling av sjukdomar. Sedan 1970 har ungdomsmottagningarna spelat en viktig roll för Sveriges ungdom. De har varit en tillflyktsort för oroliga, nyfikna och behövande ungar. Idag har ungdomsmottagningarnas uppdrag ökat. Ungdomsmottagningarna har gått från att vara en plats där man främst fick hjälp kring frågor rörande sexualitet till att bli en plats där frågor såsom psykisk hälsa, beroendeproblematik och kost avhandlas. En plats dit man kan vända sig om man är orolig över hedersrelaterat våld, men också en plats dit man kan vända sig om man vill sluta röka utan föräldrarnas inblandning.

Tillgängligheten av hälso- och sjukvård varierar över landet. Din bostadsort påverkar vilken service du har. Av naturliga skäl finns det inte möjlighet att bedriva ungdomsmottagningar i alla orter. Detta skapar dock en problematik. Bor du i en stad där det inte finns en ungdomsmottagning kommer en mängd frågor upp. Hur ska man ta sig till staden där ungdomsmottagningen finns? Hur ska man förklara för föräldrarna när man sticker hemifrån ett par timmar för att testa sig för könssjukdomar när du egentligen inte får lämna hemmet? Hur ska man ha råd med bussbiljetten när barnbidraget är slut och man behöver ett akut p-piller inom de närmsta 36 timmarna? För att ge alla ungdomar möjligheten att vid behov få hjälp av ungdomsmottagningarna borde det införas mobila ungdomsmottagningar.

Mottagningsbussar som löpande åker runt och har både drop-in tider såväl som förbokade besök. Lämpligen åker mottagningsbussarna runt till högstadie- och gymnasieskolor där fasta mottagningar inte finns. På så vis ger vi alla ungdomar möjligheten till en jämlik hälsa, oavsett bostadsort.

Därför yrkar vi:

- Att Socialdemokraterna verkar för införandet av mobila ungdomsmottagningar.
- Att Socialdemokraterna skickar motionen vidare till Östergötlands socialdemokratiska riksdagsbank.
- Att Socialdemokraterna tar motionen som sin egen och skickar den vidare till nästa partidistriktsårsmöte.

SSU Linköping

Mobila ungdomsmottagningar – svar på motion 1914

Ungdomsmottagningarna har ett mycket viktigt uppdrag inte bara för att underlätta kunskap och information om sex hälsa och relationer eller som vårdmottagning för unga. Arbetet går långt utanför enbart dessa ramar. Det är ett problem att ungdomsmottagningarna inte finns i alla kommuner och detta innebär ytterligare en ojämlikhet inom hälsovården. Det är viktigt att inte klyftan mellan stad och land drabbar unga med psykisk ohälsa. Att det finns god vård i hela landet är en rättvisefråga. Ungdomsmottagningar har förutsättningar att spela en viktig roll i att förebygga och erbjuda tidiga insatser vid psykisk ohälsa, dessa främjande och tidiga insatser behöver kännetecknas av att de är lättillgängliga och håller hög kvalitet.

Mobila ungdomsmottagningar kan vara ett verktyg för att kunna nå fler ungdomar utan möjlighet att i dag att komma i kontakt med verksamheten, inte minst de ungdomar som lever i landsbygdsområden eller under olika typer av förtryck och rädsla.

Socialdemokraterna i Linköping delar motionärernas uppfattning att mobila ungdomsmottagningar kan vara ett verktyg för ökad tillgänglighet och en mer jämlik hälsa för ungdomar.

Med hänvisning till ovanstående föreslår styrelsen:

Att bifalla motionen i sin helhet

Styrelsens föredragande: Mari Hultgren

Motion 1915: Utnyttja psykologers kompetens

Vi vet alla att vården i dess helhet står inför stora utmaningar, bland annat på grund av resursbrist och personalbrist där det finns svårigheter både att rekrytera och behålla de yrkesgrupper som behövs. Vi vet också att psykisk ohälsa är ett av våra största folkhälsoproblem där allt fler människor mår allt sämre av olika anledningar. Vi vet också att det finns en yrkesgrupp med bred kompetens rörande just psykisk ohälsa och som på många sätt kan bidra till att avlasta andra yrkesgrupper, psykologer! Men på många sätt används inte deras kompetens eftersom vissa arbetsuppgifter är, lagstadgat eller inte, bundet till andra yrkesgrupper, till exempel förskrivning av läkemedel och att skriva sjukintyg vid sjukskrivning. Gällande förskrivningsrätt har bland annat psykologer i vissa amerikanska delstater fått mandat att skriva ut viss psykofarmaka, efter att ha genomgått bland annat en postdoktorexamen i klinisk psykofarmakologi, praktik i klinisk bedömning och patofysiologi, och sedan en examination och bedömning. Detta menas leder till att avlasta läkare, samt kortar väntetiden för behandling vilket i sin tur kan få stor påverkan på psykisk ohälsa och suicidrisk. Exakt hur denna förskrivningsrätt skulle se ut, om den till exempel enbart ska gälla psykofarmaka, inom primär- eller specialistvård, och om den ska ingå i all psykologutbildning eller enbart vara en specialistutbildning, bör lämnas till en utredning av frågan.

Psykisk ohälsa är en av de vanligaste, om inte den allra vanligaste, orsaken till sjukskrivning. Idag så tolkas sjuklönelagen så att enbart läkare eller tandläkare har mandat att bedöma ohälsa vid beslut om sjukskrivning. Enligt riksrevisionens granskning av sjukskrivning vid psykisk ohälsa konstateras trots detta att läkare inom primärvården har svårt att bedöma dessa tillstånd, dels på grund av att de enbart träffar patienten ett fåtal, korta besök. En primärvårdspsykolog, å andra sidan, har förhoppningsvis möjlighet att träffa patienten för samtalsterapi i upp till tio sessioner, och kan således kanske göra en bättre bedömning av patienten. När det idag i regel finns minst en psykolog kopplad till varje vårdcentral vore det rimligt att ge dem mandat att bedöma psykisk ohälsa vid beslut om sjukskrivning, både för att dra nytta av kompetensen och för att avlasta primärvårdsläkare.

Därför yrkar vi:

- Att Socialdemokraterna ska verka för att psykologer ska få mandat att bedöma psykisk ohälsa vid beslut om sjukskrivning
- Att Socialdemokraterna verkar för att specialistutbildningar för psykologer ska vara reglerade av Socialstyrelsen och att möjligheten till förskrivningsrätt för psykologer skall inkluderas i detta.
- Att Socialdemokraterna antar motionen som sin egen och skicka den till partidistriktets nästa årsmöte.

SSU Linköping

Utnyttja psykologers kompetens – svar på motion 1915

Psykologer kan göra bra och självständiga bedömningar, likväl som självständiga behandlingsinsatser med både traditionell samtalskontakt och internetbaserad behandling.

Människors ohälsa beror på olika bestämningsfaktorer, psykiska, fysiska, sociala. Det kan alltså vara en kombination av flera psykiska problem, somatisk ohälsa och arbetsplatskomponenter som ligger bakom arbetshindret. Den yrkeskategori som har den breda kompetensen att avgöra detta är läkaren. Psykologers, kuratorers och andras kompetens är viktiga delar för att göra den samlade bedömningen men idag är det läkaren som utbildats i att göra denna samlade bedömning.

Om psykologer ska kunna ansvara för läkemedelsbehandling så måste de förstås få utbildning för detta. Det kräver utbildning i både allmän farmakologi, klinisk farmakologi och naturligtvis kliniskt behandlingsarbete. Om utbildningen görs för ytlig riskerar man förstås att tappa i kvalitet, felaktiga diagnostiska bedömningar, felaktigt användande av läkemedlen som verktyg, fel val av farmaka, för låg dos, för hög dos etc. Om utbildningen görs för grundlig riskerar vi å andra sidan att effektivitetsvinsten förloras.

Ibland kan det i en behandlingssituation vara en fördel att *inte* ha alla verktyg till sitt förfogande. Avsaknaden av förskrivningsrätt för psykologen gör att fokus i det mötet handlar om psykologiska metoder och inte om medicinering. På samma sätt innebär att psykologen inte kan sjukskriva att fokus även där blir att den med behov kan arbeta med sina problem med psykologiska metoder, utan att försäkringsfrågan behöver beröras i mötet.

Med hänvisning till ovanstående föreslår styrelsen:

Att   avslå motionen

Styrelsens föredragande: Martin Tollén

Motion 1916: Vårdens huvudmannaskap

Uppdrag granskning och Kalla fakta har uppmärksammat brister i beroendevården. Det är tragiska berättelser där patienter faller mellan stolarna för att ingen huvudman faktiskt tar ansvaret, samtidigt som huvudmännen agerar helt enligt lagen. Bristen ligger i att långsiktigheten har försvunnit från beroendevården och en uppdelning av ansvarsområde som bygger på en förlegad syn på beroende.

Beroende är en sjukdom. Det är psykiatrisk diagnos. Det har ingenting med dålig karaktär, svaghet eller bristande moral att göra vilket mycket av svensk narkotikapolitik har byggt på som populariserades av Nixon med hans "war on drugs". Idag vet vi bättre, men sjukvården hänger inte med. En ung man som har en pappa som har alkoholism löper 60 procent större risk att själv få alkoholism. Detta enbart på basen av genetik och ärftlighet.

Regionalt driven vård ansvarar för akuta skeden och att släcka bränder. Kommunalt driven socialtjänst ansvarar för långsiktig vård och drogfrihet (med oklar evidens). Vem är vems ansvar? Det är svårt att utröna särskilt hos patienter med någon form av samsjuklighet (vilket snarare är regel än undantag). Lagen om vård av missbrukare initieras av tjänsteman på socialtjänsten och inte av läkare vilket ytterligare är en märklig uppdelning då annan likartad, exempelvis Lagen om psykiatrisk tvångsvård, initieras av läkare. Den som har det huvudsakliga vårdansvaret bör också ha möjlighet att nyttja lagstiftningen för att ge bästa möjliga vård.

Beroende är en sjukdom och likt andra sjukdomar bör den tas hand av vårdpersonal. Både akuta skeden och långsiktig återfallsvård. Vi bör organisera vår hälso- och sjukvård utifrån patientens bästa intresse, för att vårda och lindra i bästa möjliga mån. Beroendevården är konstruerad för att misslyckas och bör uppdateras för att möta sjukdomen och det behovet av koordination som patientgruppen faktiskt ställer. Omsorg och sociala insatser bör fortsätta ligga hos patientens hemkommun likt andra sociala insatser exempelvis boende och sysselsättning.

Därför yrkar vi:

- Att Socialdemokraterna verkar för att hela beroendevården samlas under den regionalt drivna hälso- och sjukvården.
- Att Socialdemokraterna verkar för att Lagen om vård av missbrukare utreds för att anpassas för den nya hälso- och sjukvårdsstrukturen.
- Att Socialdemokraterna antar motionen som sin egen och skickar den vidare till partidistriktets nästa årsmöte.

SSU Linköping

Vårdens huvudmannaskap – svar på motion 1916

SSU föreslår i sin motion att Socialdemokraterna i Linköping verkar för att hela beroendevården samlas under den regionalt drivna hälso- och sjukvården.

Styrelsen menar att det finns en del svåra problem när vården för beroende inte samordnas. Svaret på problemet är dock inte att välja huvudman och förordna hälso- och sjukvården. Styrelsen menar att svaret borde vara att samordna insatserna från kommun och från sjukvården, så som har skett med beroendevården i Linköping. I Linköping har verksamheten funnits i samma lokaler vilket har varit bra för den enskilde.

Lösningen ligger i utökade möjligheter till vård och lagstiftade krav på samverkan och att den enskilde ska få den vård den behöver. Att flytta huvudmannaskapet menar vi inte skulle lösa problemet.

Det har länge funnits en debatt om huruvida regionen eller kommunen ska ha ansvaret för beroendevården. Ytterst handlar det precis som motionärerna skriver om synen på beroendet och hur det bäst avhjälpas. Styrelsen delar inte synen på att det enbart behövs beroendevård som sjukvård för att hjälpa de som hamnat i beroende. Det krävs samlade insatser även från kommunen med såväl samtalsstöd som praktiskt stöd och detta löses bäst genom samverkan.

Redan idag har regionerna ett stort ansvar för beroendevården. Det ansvaret anser vi att hälso- och sjukvården fortsatt ska ha – för medicinsk behandling och viss samtalsbehandling. Men bara för att regionen har ansvaret för både missbruksvård och psykiatri har det inte inneburit att allt har fungerat för det.

Med hänvisning till ovanstående föreslår styrelsen:

Att avslå motionen

Styrelsens föredragande: Eva Lindh och Martin Tollén

Motion 1917: Kontaktgrupp för äldre i Linköping

De äldre personerna har gjort mycket under sina liv, därför har de rätt till omsorg och skydd av samhället. Individerna kan uppleva långa år utan hjälp, men i de senare stadierna av sitt liv kan man lida av ett sämre minne eller olika demenssjukdomar. Det finns många äldre som inte har tillgång till en privat person som kan följa med, eller har ingen som hjälper till. De går hit och dit ensamma och flera av dem blir utsatta grupper i samhället, av rånare i banken eller på gatorna.

Varje dag hör vi att det finns flera människor som blir utsatta för en bankstöld, och detta beror på att det finns flera äldre personer som går ensamma till banken och inte kan klara sig utan hjälp. De ber om hjälp av andra individer hur som helst, och dessa kan lura dem och få tag i deras personliga uppgifter, bankkonto och bankkort. Idag stödjer Linköpings kommun Resurspoolen (resurspoolen.org), där volontärer bidrar till att hjälpa andra människor utöver det som utförs av anställd personal. Resurspoolen skulle kunna hjälpa äldre människor för att minska deras utsatthet, till exempel när de ska besöka banken. Resurspoolen har idag ekonomiskt stöd från Linköpings kommun. Kommunen skulle kunna utöka sitt stöd så att resurspoolen skulle kunna hjälpa fler och samtidigt kan kommunen bidra till att hjälpa Resurspoolen att rekrytera fler volontärer som kan hjälpa till i arbetet. Äldre pensionärer är vårt ansvar. Alla vi ska bli äldre, och när vi kommer till detta stadium kommer vi att behöva hjälp.

Därför föreslår jag att Socialdemokraterna i Linköping verkar för:

- Att Linköpings kommun utökar stödet till Resurspoolen så att de kan följa med äldre vid till exempel bankbesök eller sjukhusbesök
- Att Linköpings kommun bidrar till rekryteringen av volontärer till Resurspoolen så att det finns tillräckligt många för det behov som finns

Elsa Noor Holm
2019-06-12

Kontaktgrupp för äldre i Linköping – svar motion 1917

Vi delar i hög grad motionärens argumentation i motionen kring äldres behov av stöd och hjälp utifrån de olika perspektiven.

Äldre som saknar anhöriga i sin närhet kan vara i stort behov av stöd och hjälp från samhället och civilsamhället. I det perspektivet blir det viktigt att föreningslivet kan få ekonomiska bidrag från t.ex. äldrenämnden genom de allmänna föreningsbidragen, verksamhetsstöd och aktivitetsbidrag som redan finns. Under föregående mandatperiod infördes också möjligheten till IOP, idéburet offentligt partnerskap på kommunnivå. Något som äldrenämnden i Linköping också tog fasta på genom att inrätta den första IOP tillsammans med resurspoolen.

En IOP kan bara initieras från föreningslivet alternativt civilsamhället, men bygger på gemensamt ansvarstagande och gemensam bild av målet med samverkan och vad man tillsammans vill uppnå. Trots det föreslår vi ett bifall på att-sats 1 med motiveringen att kommunen bör vara tillmötesgående när dessa initiativ kommer.

När det gäller rekrytering av volontärer finns redan idag en verksamhet som heter frivilligcentrum, vilket också är en verksamhet som tillkom under vår ledning av kommunen förra mandatperioden. Resurspoolen finns också med där, och kan få volontärer via deras verksamhet. Med anledning av att verksamheten redan finns föreslår vi ett besvarande av att-sats 2.

Med hänvisning till ovanstående föreslår styrelsen:

Att   bifalla att-sats 1
                      besvara att-sats 2

Styrelsens föredragande: Anders Berg

Motion 1918: Reglering av pornografiska hemsidor

Enligt larmrapporter från kvinnojourer, skolföreträdare och ungdomsorganisation kryper porrtittandet allt längre ner i åldrarna. Flera uttrycker oro för hur detta påverkar synen på sex och samlevnad. I ett reportage av SVT Öst under våren 2019 säger flera ungdomar att de är oroliga att konsumtionen av pornografi påverkar deras syn på sex.

Porrintustrin är en verksamhet med ett patriarkalt synsätt, vilket får uttryck i att den porr som ungdomar kommer i kontakt med. Filmerna är många gånger fysiskt våldsamma och kvinnoförnedrande. För de ungdomar som i kontakt med dessa sidor är tyvärr de extrema och våldsamma endast knapptryck bort. Dessutom är industrin lika ljusskygg som den är lönsam, och vad annons- eller abonnemangspengar går till är många gånger oklart.

Socialdemokraterna bör verka för att utreda en reglering av denna marknad. Regleringen måste ha ungdomars mående och jämställdheten i centrum. Krav som känns rimliga att ställa är 18-årsgräns, allt material bakom inloggningar, stopp för kvinnoförnedrande porr och möjligheten att kunna stänga av sig själv.

I dagens internetbaserade porrintusti finns dock den stora majoriteten porrföretag utanför Sverige t.ex. i USA eller Japan. Därför bör en utredning titta på andra reglerade internet-marknader, t.ex. spelmarknaden, för att komma fram till en bra lösning.

Därför föreslår vi att Socialdemokraterna i Linköping ska verka för:

Att en reglering av pornografiska hemsidor införs
Att Socialdemokraterna i Linköping antar motionen som sin egen och skickar den vidare.

Mikael Scheibel Sahlin

Tinnerbäckens S-förening har vid sitt medlemsmöte 12 september 2019 beslutat att skicka motionen som enskild.

Reglering av pornografiska hemsidor – svar motion 1918

Under de senaste tio åren har pornografin på nätet blivit att grövre. Dagens mainstreamporr innehåller övergrepp, förnedring och sexuellt våld mot kvinnor. Det är verkligt våld mot verkliga kvinnor och det är vad våra barn möter när de är i genomsnitt 12 år.

Forskning från Linköpings universitet 2014 visar att 26 procent av pojkarna i Sverige tittar dagligen. År 2004 var den elva procent som tittade varje dag; det har alltså skett en markant ökning. Vi har lagstiftning kring pornografi, men den har inte hängit med i den digitala revolutionen. En porrbild i en lärobok är olaglig, men i skolans surfplattor och på datorer har våra barn ofta fri tillgång till porr och annat våld.

Studier visar att det finns en stigande efterfrågan på aggressioner och extrema inslag vilket driver produktionen i samma riktning. Ju tidigare pojkar börjar konsumera porr desto svårare blir det för dem att känna intimitet och de lär in en osund koppling mellan våld och sex. Porren bidrar även till att flickor från en bild av sig själva som passiva mottagare i sexuella relationer.

Barnkonventionen träder i kraft som lag den 1 januari 2020. Den förtydligar och skärper kraven på oss som samhälle att skydda barn från porr och våld. I Storbritannien har man infört åldersverifiering, där den som vill få tillgång till porr via tredje part måste verifiera att man över 18 år.

Vi bör diskutera hur vi bättre kan skydda barnen mot sexualiserat våld. Skolan och samhället ska stå för jämställdhet, antivåld och allas lika värde. Det är porrens raka motsats. De psykiska och fysiska hälsokonsekvenserna av ökad porrkonsumtion hos barn är redan ett faktum. Yrkesverksamma i skolan larmar om en eskalerande hälsokris bland barn och unga samt ökat sexuellt våld mellan barn på grund av att barnen gör det de lär sig av våldsporr.

Med detta sagt vill styrelsen trots allt avslå motionen. Anledningen är att förslaget är allt för brett och skulle kunna innebära att information om sexualitet och könsidentiteter som inte innehåller våld skulle kunna påverkas. Styrelsen anser att det kan komma att krävas mer specifika åtgärder eller insatser som specifikt riktar sig mot möjligheter att skydda barn från grovt sexualiserat våld.

Med hänvisning till ovanstående föreslår styrelsen:

Att avslå motionen i sin helhet

Styrelsens föredragande: Eva Lindh

Motion 1919: Digitala kvitton

Enligt Svensk Handel (2018) skrivs det i Sverige ut ca 1,7 miljarder papperskvitton varje år, motsvarande ca 60 000 träd. Förra året infördes en butiksnorm för digitala kvitton, och Willys och Hemköp har infört möjligheten för kunder att välja digitala kvitton.

Tyvärr går utvecklingen för alldeles för långsamt. Marknaden klarar inte av att för miljöns skull lämna fysiska kvitton och gå över till digitala kvitton. På samma sätt som EU förbjudit engångsartiklar, borde Socialdemokraterna verka för att fasa ut de fysiska kvittona.

Förutom miljömässiga fördelar med digitala finns det också stora fördelar för konsumenterna. Möjligheten att använda dina konsumenträttigheter kommer förenklas med digitala kvitton eftersom dessa inte på samma sätt som fysiska kommer kunna slängas, tappas bort eller förläggas.

Därför föreslår vi att Socialdemokraterna i Linköping ska verka för:
Att fasa ut fysiska kvitton till förmån för digitala kvitton.

Att Socialdemokraterna i Linköping antar motionen som sin egen och skickar den vidare.

Mikael Scheibel Sahlin

Tinnerbäckens S-förening har vid sitt medlemsmöte den 12 september 2019 beslutat att ställa sig bakom motionen.

Dock anser medlemsmötet att man i processen måste ta hänsyn till ”den digitala klyftan”. Det finns personer i vårt land som är utanför det digitala landskapet och dessa får inte lämnas utanför.

Gunnel Öman Genneback
Kassör

Digitala kvitton – svar på motion 1919

Motionären lyfter ett viktigt ämne, om hur vi kan ta ett steg närmare det mer klimatvänliga samhället. Som motionären skriver skrivs det idag ut väldigt mycket papperskvitton. Många kunder tackar också i dagsläget nej till kvittot, men trots det så skrivs kvittot ut och då slängs i papperskorgen direkt.

Vi tycker att frågan om digitala kvitton är intressant men vi ser några invändningar mot förslaget. Vi anser, som vi även kan läsa i kommentaren från Tinnerbäckens s-förening, att man behöver ta hänsyn till den digitala klyftan i samhället. Det finns idag grupper som inte vill eller kan ge sig in i digitaliseringen och det är viktigt att dessa grupper inte lämnas utanför, utan att man också tar hänsyn till dem.

Vi anser också att beslutet om endast digitala kvitton inte ska vara ett övergripande beslut från oss politiker. Vi ser inte riktigt hur och av vem ett sådant beslut skulle tas för att det ska bli så bra som möjligt.

Däremot ser vi positivt på att det diskuteras förslag för att få ett mer klimatvänligt samhälle, men vi tror det ger mer inverkan om ett sådant här förslag lyfts fram med hjälp av den konsumentmakt vi som kunder/medlemmar i de olika butiker har. Så vi ser positivt på att förslaget istället lyfts upp på till exempel Kooperativa förbundets årsmöte för att påverka Coop-butikerna. Vi anser att det är ett bättre forum för dessa diskussioner om digitala kvitton.

Med hänvisning till ovanstående föreslår styrelsen:

Att   avslå motionen i sin helhet

Styrelsens föredragande: Christoffer Olsson

Motion 1920: En sammanhållen myndighet får inte innebära minskad närvaro och tillgänglighet

Polismyndigheten har under den socialdemokratiska regeringen fått flera helt avgörande förstärkningar. Platserna har utökats och idag finns fler polisanställda i tjänst. Ännu finns dock mycket kvar att åtgärda.

Den 1 januari 2015 ombildades Polisen till en sammanhållen myndighet. Reformens ambition är att höja förmågan och kvaliteten i arbetet inom hela organisationen, särskilt inom Polisens kärnverksamhet. Delmålen var stärkt förmåga att ingripa mot brott, bättre tillgänglighet och bättre kontakt med medborgarna. Enligt Statskontorets utvärdering har flera av delmålen dock inte infriats och vissa går till och med i motsatt riktning.

En uttalad ambition med omorganisationen var alltså att förbättra tillgängligheten. Enligt Statskontorets utvärdering har polisens tillgänglighet i lokalsamhället dock snarare har minskat än ökat jämfört med före omorganisationen. Statskontorets slutsats är att den tillgängliga personalen inte har varit tillräcklig för att bemanna den nya organisationen. Detta märks särskilt på den lokala nivån, där både polisanställda och kommunala företrädare i många fall upplever att tillgängligheten har försämrats sedan ombildningen. Vi ser också att personalbristen, som regeringen aktivt arbetar med att åtgärda, har stor betydelse men att det även finns andra dimensioner som påverkar hur tillgänglig polisen är i lokalsamhället.

Som en del av omorganisationen av Polismyndigheten infördes kommunpolis och områdespoliser. I varje kommun ska det finnas minst en kommunpolis som driver samverkan med kommunen och lokalsamhället, och det ska även i varje lokalpolisområde finnas områdespoliser. Dessa funktioner är helt centrala för både lokal bekämpning av brott och förebyggande arbete. Områdespolisernas uppdrag är att utifrån den lokala lägesbilden långsiktigt arbeta brottsförebyggande, trygghetsskapande och kontaktskapande. Statskontoret menar dock att de inte har fått den roll som det var tänkt och därmed har de inte bidragit till att öka tillgängligheten generellt. En förklaring till detta är att områdespoliserna av resursmässiga skäl behövs inom ingripandeverksamheten. Endast ungefär hälften av de områdespoliser som svarat på Statskontorets enkäter 2017 och 2018 uppger att de i första hand ägnar sig åt brottsförebyggande arbete. En tredjedel av områdespoliserna svarar att de främst arbetar i ingripandeverksamheten.

Vi hör från flera mindre östgötska kommuner att polisens frånvaro på deras orter blir ett allt större problem. Tidigare har det på många håll funnits närpoliser med tillhörande polisstationer både i kommunen och i stadsdelarna. Idag finns istället (relativt få) områdespoliser med uppdrag att vara närvarande lokalt, vilka enligt Statskontorets undersökning dessutom ofta istället behövs inom ingripandeverksamheten av resursmässiga skäl. Eftersom de därutöver inte har tillhörande polisstationer i stadsdelar eller på mindre orter bidrar det ändå inte till att väsentligt förbättra tryggheten och möjligheten att göra fler ingripanden. Det jag

upplever att många människor saknar är en fast närvaro och närhet, inte bara att polisanställda syns oftare i ens närområde.

När den fasta närvaron som kan stävja småbrottslighet och stök saknas eller är bristande, eskalerar problemen ofta snart till att bli värre och med grövre brott. Styrningen av hur polisens fasta närvaro ser ut måste förändras för att förhindra att allt fler kommuner får grov brottslighet som får fäste.

Rollen områdespolis måste renodlas och få ägna sig åt just det som var grundtanken – att finnas nära medborgarna. Den fysiska placeringen spelar då också stor roll. I detta menar vi att det både behöver finnas fler områdespoliser i stadsdelar och på mindre orter, men även fler fasta polisstationer ute i stadsdelar och på mindre orter.

På område efter område har vi sett hur myndigheter centraliseras och flyttar från framför allt mindre orter. Ibland är det oundvikligt, och ibland till och med ändamålsenligt. I detta fall menar jag dock att närheten till människor spelar stor roll och då inte enbart poliserna, utan även poliskontor.

Därför yrkar jag:

- Att områdespoliserna ska få förutsättningar att arbeta enligt avsikterna med rollen.
- Att fler fasta polisstationer ska upprättas i stadsdelar och på mindre orter.
- Att Socialdemokraterna i Linköping tar motionen som sig egen och skickar motionen vidare till Socialdemokraterna i Östergötlands nästa distriktskongress.

Kristina Edlund

En sammanhållen myndighet får inte innebära minskad närvaro och tillgänglighet – svar motion 1920

Styrelsen tackar för en viktig motion som sätter fokus på ett av samhällets trygghetsskapande fundament. Välfärden bygger på robusta tillitsskapande konstruktioner där en byggsten är polisverksamheten. Som motionären anför finns det ett signalsystem från samhället till medborgaren där polisiär närvaro skall vara tydlig och tillgänglig, oavsett om det gäller stad eller landsbygd.

Motionären pekar på att polismyndighetens senaste omorganisation gjordes för att bland annat förbättra tillgängligheten. Enligt statskontoret, kommunala företrädare och polisanställda upplever de att tillgängligheten snarare minskat. Här fyller områdespoliserna en viktig roll när de får arbeta enligt de givna förutsättningarna.

Närhet innebär att medborgare har nära till sin polis, både personellt men också till en på orten placerad station. Motionären skriver att det är särskilt viktigt på mindre orter. Samhället bygger sin tilltro och trygghet på väl fungerande demokratiska institutioner. Mot bakgrund av vad motionären skriver i sin motion är polismyndigheten en av dessa som nu behöver byggas ut för att möta medborgarens och samhällets ökade behov.

Med hänvisning till ovanstående föreslår styrelsen:

Att bifalla motionen i sin helhet

Styrelsens föredragande: Peter Hermansson

Motion 1921: Öppen källkod i kommunens verksamhet – solidariskt och smart

Öppen källkod, också kallad Open-Source är kod eller datorprogram som är öppna för alla att använda och modifiera. Förutom den uppenbara fördelen att man inte alltid behöver betala för att ha rätt att använda programmet innebär det att man kan ändra på programmet ifall det är något som saknas eller som fungerar dåligt. Det är också detta som är styrkan i öppen källkod. Genom att man delar med sig av sina förbättringar kan tusentals olika utvecklare genom små enskilda insatser bidra till att skapa marknadsledande produkter. Ett utmärkt exempel på detta är operativsystemet Linux. Det skapades först av Linus Torvalds men sedan dess har tusentals utvecklare bidragit till att göra det bättre. Idag är Linux överlägset störst bland servrar på internet och utgör grunden för operativsystemet Android. Att företag som Facebook, Google och Microsoft alla lägger ner stora resurser på öppen källkod visar på styrkan i konceptet.

I nuläget köps många IT-system in genom offentliga upphandlingar. Det är i grunden bra att kommunen inte ger sig på att utveckla egna system när det finns färdiga system. Tyvärr leder det även till att det inte går att välja vilket system som ska köpas in och man riskerar att vara tvungen att byta system efter nästa upphandling. Man riskerar att den kunskap som personalen besitter inom gamla system blir oanvändbar och personal behöver lära sig på nytt. När man istället använder öppen källkod har man fullständig kontroll över sina system och man kan aldrig bli tvingad att byta. Öppen källkod betyder dock inte nödvändigtvis att det är gratis. Koden behöver ofta anpassas och integreras med befintliga system men istället för att upphandla ett färdigt system kan man upphandla driften och konsulter med särskild kunskap. På så vis kan flera företag konkurrera om att leverera samma system, vilket ger lägre priser.

Public money, public code.

Kommunens verksamhet utgår från pengar som medborgarna betalar in i skatt. Kommunen bör därför agera i medborgarnas intresse. Istället för att gynna proprietära produkter som medborgarna ej kan ta del av bör kommunens investeringar gå till öppen källkod som alla kan ta del av.

Öppen källkod leder alltså till att makten över de IT-system som används flyttas från privata företag till verksamheten som använder dem. Det leder i sin tur till att det går att få system som är bättre anpassade till den egna verksamheten och till ett lägre pris.

Därför föreslår S-studenter vid Linköpings universitet att:

Att Linköpings arbetarekommun ska verka för att Linköpings kommun och dess dotterbolag ska ta fram en strategi för att öka användningen av, samt bidragandet till öppen källkod.

Öppen källkod i kommunens verksamhet – solidariskt och smart – svar motion 1921

Varje datorprogram skrivs med någon form av kod, så kallad källkod. I de flesta fall är programkoden låst i ett licensavtal med ägaren av programmet och inte tillgänglig för den som köpt en licens av programmet. Ägaren kan också i varierande grad göra källkoden tillgänglig för den som köpt eller använder sig av programmet till att den kan vara helt öppen. Ägaren ger då brukaren möjlighet att själv ändra programkoden eller lägga till kod så att programmet bättre passar brukarens användning. Oftast sker detta i en öppen dialog med ägaren och med andra brukare av samma program genom dialog på en community.

Förhållandet mellan ägare och brukare fastslås i ett avtal där det klargörs hur mycket av källkoden som är öppen och hur modifieringar och tillägg ska kommuniceras mellan parterna. Det finns ett flertal avtalsmodeller att välja mellan på marknaden. Säkerhet är förstås viktig i IT-systemen. Personliga uppgifter får inte komma på villovägar men med den vetskapen kan också riskerna hanteras. Det blir då upp till användaren att avgöra fördelarna kontra begränsningarna med program med öppen källkod.

I SKL:s digitala strategi från 2019 uppmuntras kommuner och regioner att utveckla system med öppen källkod. I tabellen på sidan 23 står:

- Publicerar, om möjligt, resultatet som öppen källkod i de fall egen utveckling görs.
- Överväger öppen källkod vid anskaffning av lösningar med hänsyn tagen till livscykelkostnader.

Motionären lyfter fram öppen källkod som en möjlighet för den kommunala verksamheten och tycker att kommunen ska öka sitt användande och sina bidrag till öppen källkod. Arbetarkommunens styrelse delar motionärens syn på fördelarna med öppen källkod.

Med hänvisning till ovanstående föreslår styrelsen:

Att bifalla motionen i sin helhet

Styrelsens föredragande: Niklas Nåbo

Motion 1922: Lärarledd tid som konkurrensfaktor för universitet och högskolor

På Sveriges universitet och högskolor erbjuds en stor bredd av olika utbildningar, vilket vi i S-studenter så klart är mycket nöjda med. Lärarförbundet har länge lyft "lärareffekten" som en av de mest avgörande faktorerna för om barn och unga klarar av skolans krav. De flesta verkar vara överens om att en duktig lärare behövs för att undervisningen ska bli effektiv. Vi anser att denna lärareffekt borde utnyttjas även på universitet och högskolor. För alla som studerat på ett universitet eller högskola i Sverige blir det tydligt att den lärarledda tiden, då en lärare är närvarande och genomför undervisning, är långt ifrån heltid på många heltidsutbildningar. I vissa fall är den lärarledda tiden kraftigt begränsad till några få timmar i veckan.

Det här är en likvärdighetsfråga för det skapar orättvisa förutsättningar när vissa utbildningar får mycket mer schemalagd tid tillsammans med lärare än andra utbildningar. Vi skulle vilja se en generell ökning av lärarledd tid på universitets- och högskoleutbildningar. Vi föreslår därför att statistik över det senaste årets lärarledda tid på programmet ska redovisas på antagning.se tillsammans med information om undervisningsform och studietakt. Att redovisa sin lärarledda tid på detta sätt kan bli en effektiv konkurrensfaktor för läroverken och det skapar en större tydlighet gentemot potentiella studenter.

Därför yrkar vi:

- Att Socialdemokraterna ska verka för att statistik över det senaste årets lärarledda tid på universitets- och högskoleprogram ska redovisas tillsammans med information om undervisningsform och studietakt
- Att Socialdemokraterna ska verka för att universiteten ges ansvar att föra statistik över lärarledd tid
- Att Socialdemokraterna ska verka för att denna statistik ska presenteras på antagning.se
- Att Linköpings arbetarekommun antar motionen som sin egen och skickar den till Socialdemokraternas riksdagsgrupp
- Att Linköpings arbetarekommun antar motionen som sin egen och skickar den till Socialdemokraterna i Östergötlands distriktskongress

S-studenter vid Linköpings Universitet

Lärlarledd tid som konkurrensfaktor för universitet och högskolor – svar motion 1922

Universitetskanslersämbetets rapport Lärlarledd tid i den svenska högskolan (2018:15) visar att Sverige är sämst i Europa när det gäller lärlarledd undervisningstid med i genomsnitt elva timmar lärlarledd tid per vecka. Skillnaderna är också stora mellan olika ämnesområden, genomsnittet för humaniora, samhällsvetenskap, juridik och teologi (HSTJ) är åtta timmar medan studenter som läser på juristprogrammet får nöja sig med 8 timmar och sociologistudenterna med 6 timmar.

För elever grund- och gymnasieskolor finns en garanti om miniminivå, vilket inte studenter vid högskolan kan räkna med. Idag finns inte heller någon nedre gräns för hur lite lärlarledd tid universitet och högskolor kan erbjuda.

Vi instämmer med motionsskrivarnas åsikter om att lärlarledd tid på universitet och högskolor är en likvärdighetsfråga. Den ojämna fördelningen av lärlarledd tid skapar orättvisa förutsättningar för studenterna. Vi tycker också att det vore på sin plats att öka den lärlarledda tiden på utbildningarna som en kvalitetsgaranti för utbildningen.

För att blivande studenter ska kunna göra rättvisa och transparenta val för sin utbildning bör redovisning av den lärlarledda tiden på olika utbildningsprogram redovisas på antagning.se tillsammans med information om undervisningsform och studietakt. Vi instämmer i bilden att en redovisning av den lärlarledda tiden på detta sätt kan bli en effektiv konkurrensfaktor för läroverken och på så vis skapa en större tydlighet gentemot potentiella studenter.

Med hänvisning till ovanstående föreslår styrelsen:

Att   bifalla motionen i sin helhet

Styrelsens föredragande: Mari Hultgren

Motion 1923: Korta den lagstadgade arbetstiden

“Åtta timmars arbete, åtta timmars fritid, åtta timmars vila”. Dessa slagord tillika dygnsfördelning myntade samhällsreformatorn Robert Owen 1816. För alltså mer än 200 år sedan, det skulle därefter dröja tills 1971 då 40-timmarsveckan infördes som regel med arbete åtta timmar om dagen, fem dagar i veckan. 150 år tog det den gången, hur länge ska det dröja innan vi på riktigt börjar inse att en ny arbetstidsreform behövs för att bryta orättvisor och ojämlikheten i samhället? Arbetarrörelsen är en bred och folklig rörelse och den bygger på solidaritet och empati, dessa är beståndsdelar vi aldrig får backa ifrån. I ett samhälle där de rika blir rikare och de stora vinsterna blir större och dessutom inte fördelas på ett önskvärt sätt för att gynna vanligt folk, de som i realiteten får vårt land att gå runt. Vi talar om vårdpersonal, busschaufförer och förskolelärare med flera, yrken som domineras av kvinnor och utrikesfödda.

Att ha en arbetstidsmodell som inte har bearbetats på 40 år är i sig problematiskt och något vi som rörelse måste vara mer högljudda kring. Våra förfäder har kämpat för de rättigheter vi har idag och nu är det vår tur att föra kampen vidare. Med detta sagt är det hög tid att vi reformerar arbetstidslagarna. Det är dags för en lagstadgad arbetstidsförkortning. Vi behöver råda bot på den orättvisa löneutvecklingen och psykiska ohälsan inom arbetet.

Med detta sagt yrkar vi:

- Att Socialdemokraterna ska verka för en lagstadgad arbetstidsförkortning införs.
- Att Linköpings arbetarekommun tar motionen som sin egen och skickar motionen vidare till Socialdemokraterna i Östergötlands distriktskongress.
- Att Linköpings arbetarekommun tar motionen som sin egen och skickar motionen vidare till Socialdemokraternas partikongress 2021.

S-studenter vid Linköpings universitet

Korta den lagstadgade arbetstiden – svar motion 1923

Samhällets välstånd är grundat på människors arbete. Med färre arbetade timmar finns det mindre resurser i samhället att fördela. Styrelsens uppfattning är att kortare arbetstid i första hand är en fråga för arbetsmarknadens parter att enas kring genom avtal, där delar av utrymmet för löneökningar istället kommer arbetstagarna till del i form av kortare arbetstid.

Skulle en arbetstidsförkortning genomföras lagstiftningsvägen skulle det vara en välfärdsreform som ökar de arbetande människornas fritid, men det tränger i så fall undan utrymmet för andra välfärdsreformer som styrelsen ser som högre prioriterade.

En generell arbetstidsförkortning möter också motstånd från den demografiska utvecklingen där en minskade andel personer i arbetsför ålder kommer att vara tvungna att generera de resurser som krävs för både sina egna behov och för en växande andel äldre. Varje möjlig arbetad timme kommer att behövas för att klara de behoven.

Det finns yrkesgrupper där generellt kortare arbetstid förekommer redan idag eftersom arbetsförhållandena är särskilt ansträngande. Det gäller till exempel människor i vården som jobbar natt. Att rikta arbetstidsförkortning specifikt mot dessa grupper kan vara en del av en socialdemokratisk arbetsgivarpolitik. En förkortad arbetstid av arbetsmiljöskalet är ändå en andrahandslösning, i första hand behöver åtgärder vidtas som förbättrar arbetsförhållandena så att det inte ska krävas förkortad arbetstid för att orka med ditt arbete.

Med hänvisning till ovanstående föreslår styrelsen:

Att   avslå motionen i sin helhet

Styrelsens föredragande: Martin Tollén

Motion 1924: En modern och demokratisk folkrörelse

Sverige är en av världens bäst fungerande demokratier. Ändå ligger de flesta av våra partier långt efter, internationellt sett, när det kommer till medlemmarnas direkta inflytande vid partiledarvalet. Det är särskilt svårt att som vanlig medlem ha insyn i processerna kring valen av partiordförande och partisekreterare i Socialdemokraterna.

Öppna och direkta partiledarval där medlemmarna får bestämma är en viktig ingrediens för att flytta mer makt inom partiet från ett fåtal till partimedlemmarna. Medlemsval av partiledare har kraften att vitalisera demokratin och släppa fram personer som hålls tillbaka i dag. Genom öppna processer, där partiledarnas skiljelinjer tydliggörs och personen med starkast förankring i landet blir folkets företrädare, så utvidgas demokratin för vanliga människor.

I exempelvis Storbritannien var valdeltagandet i partiledarvalet mer än 10 procentenheter högre än i de allmänna valen, och det är inte helt orimligt att förmoda att fördubblingen av antalet partimedlemmar, och den högre graden av entusiasm i medlemsbasen har är en följd av de öppna och direkta medlemsvalen. Öppna partiledarval skulle öka intresset för partier och få fler att engagera sig.

Precis som väljarna resonerar vid de allmänna valen kommer partimedlemmarna sannolikt välja partiledare utifrån kvaliteter som budskap, genuinitet, erfarenheter utanför politiken, med mera. Den huvudsakliga skillnaden mot dagens system blir att det inte bara räcker med stödet från en valberedning eller det fåtal av alla partimedlemmar som får åka på partikongress, utan att fler blir delaktiga.

En dryg tredjedel av alla partimedlemmar ansåg att de inte hade något inflytande i sitt parti i 2014 års demokratiutredning. Nära två tredjedelar av partimedlemmarna önskade att val av partiledare skulle ske genom medlemsomröstning. Den internationella trenden går även i samma riktning: 1965 valdes ingen partiledare med hjälp av direkta val, men 2012 valdes cirka 27 procent av alla partiledare på detta sätt, visar en studie på tretton parlamentariska demokratier.

Demokrati handlar om betydligt mycket mer än att bara lägga en lapp i en låda vart fjärde år. Medlemsval av partiledare är ett steg på vägen mot att ge fler människor verklig makt över samhället.

Därför yrkar vi:

- Att Socialdemokraterna verkar för att socialdemokraterna ska välja partiordförande genom direkta medlemsval
- Att Linköpings arbetarekommun tar motionen som sin egen och skickar motionen vidare till Socialdemokraterna i Östergötlands distriktskongress.
- Att Linköpings arbetarekommun tar motionen som sin egen och skickar motionen vidare till Socialdemokraternas partikongress 2021.

S-studenter vid Linköpings universitet

En modern och demokratisk folkrörelse – svar motion 1924

Socialdemokraternas arbete har bidragit till att Sverige blivit en demokrati, och precis som motionären skriver, en av världens främsta välfärdsnationer. I över hundra år har Socialdemokraterna stått upp för frihet, jämlikhet, solidaritet och demokrati. Vi är ett folkrörelseparti, och det är medlemmarna som är grunden i vår organisation. Det är som medlem man kan påverka politiken genom att till exempel föra en idédebatt, engagera sig i en s-förening, och likaså välja andra medlemmar till förtroendeuppdrag, eller själv bli vald.

Att partierna i Sverige inte lyckas värva i så stor utsträckning eller göra medlemskapet värdefullt för medlemmarna är ett problem. Det är vi fullt medvetna om. Dock delar inte styrelsen fullt ut motionärens åsikt om vad som är lösningen till detta. Vi tror att det kan finnas andra vägar att gå och på så sätt få medlemmarna att känna sig ännu mer delaktiga och därigenom bidra till att de uppfattar sig som en del av partiet. Som exempel skulle man kunna utveckla och erbjuda fler intressanta kurser, konferenser, utbildningar och framför allt erbjuda och locka medlemmarna till att vara med att forma politiken. Det är viktigt att det finns ett utbud av intressanta aktiviteter att delta i, såväl lokalt, regionalt som nationellt.

Vi ger idag som parti valberedningen stor frihet att leda arbetet med att ta fram en partiledarkandidat. Samtidigt är det tillåtet för medlemmar, föreningar och distrikt att lämna förslag på vilka kompetenser en partiledare bör ha och vem de vill se på posten.

Den demokratiska processen måste självfallet bygga på offentlighet och insyn. Tilliten till demokratin bygger på att medlemmarna kan lita på att valberedningen öppet deklarerar och redovisar hur de förvaltar sitt mandat. För att man som medlem ska kunna känna att man förstår eller ställer sig bakom valberedningens beslut så är det oerhört viktigt att valberedningen så långt det går har en öppen och levande debatt. Dock menar styrelsen att det likaledes är viktigt att det finns ett förtroende för valberedningen. Om den demokratiska processen i valberedningens arbete har förvaltats på rätt sätt, så ser vi inte detta som en inskränkning på demokratin. En kompetent valberedning bör vara insatt i det politiska läget och de trender som finns i samhället, och till viss mån förutsäga vad vår partiledare kommer att behöva för egenskaper för att lyckas i sitt uppdrag. Därmed anser styrelsen att valberedningen är behörig nog att välja en partiledare som faktiskt kan vinna val och som kan driva arbetet framåt. Till syvende och sist är det viktigt att poängtera att partiledaren, eller partiordföranden, väljs av den socialdemokratiska kongressen.

Med hänvisning till ovanstående föreslår styrelsen:

Att   avslå motionen i sin helhet

Styrelsens föredragande: Tanja Mitic

Motion 1925: Lågtrafikkort för pensionärer över 70 år

För att äldre människor i så stor utsträckning som möjligt ska kunna leva ett aktivt liv och känna livskvalitet samt klara sin vardag på egen hand är det viktigt att de kan förflytta sig och behålla sin mobilitet. Kollektivtrafiken och färdtjänsten är en viktig förutsättning för en fortsatt mobilitet och delaktighet i samhället.

Fria resor i lågtrafik skulle bidra till att bryta ensamhet och isolering genom att få fler att resa till mötesplatser och ge ett större utbud av kultur. Vi ser också att behovet av att få över fler från biltrafik till kollektivtrafik är stort för att vi ska nå våra mål med koldioxidneutralitet. Fria pensionärsresor främjar också äldre kvinnors möjlighet att själva ta makten över sitt resande då det vanligaste resesättet för kvinnor i pensionsålder är att åka med som passagerare i bil. Såväl Västtrafik som Skånetrafiken erbjuder idag fria kollektivtrafikresor till äldre resenärer med ”Seniorkort”¹. Korten köps in av de kommuner i de respektive regionerna som önskar erbjuda möjligheten.

Då det bland Östgötatrafikens biljettyper idag inte finns ett lågtrafikkort² för pensionärer behövs produkten tas fram för att kunna erbjudas till de kommuner som så önskar i region Östergötland. Tanken är att utnyttja de tomma säten och turer som redan idag trafikerar de olika linjesträckningarna, och inte att nyinvestera i fordon och linjer. Kortet administreras sedan av kommunerna och pensionärerna kan sedan lösa ut det mot en mindre kostnad. S i Linköping har drivit frågan i kommunen och har stort stöd för detta hos de äldre.

Enligt den statistik som finns tillgänglig på SCB beräknas andelen äldre i Sverige i åldern 65 år och uppåt att öka kraftigt mellan 2010 och 2030, enligt prognoserna kommer andelen 80-åringar öka med 50 procent till 2030. Genom lågtrafikkort skulle fler äldre klara sina vardagsresor längre fram i livet.

För att det skulle bli möjligt för Östgötakommunerna att köpa in lågtrafikkort för pensionärer 70+ behöver denna produkt tas fram av Region Östergötland.

Vi vill därför:

- Att Socialdemokraterna i Östergötland verkar för att Region Östergötland tar fram produkten lågtrafikkort för pensionärer över 70 år
- Att Socialdemokraterna i Linköping tar motionen som sin egen och skickar motionen vidare till Socialdemokraterna i Östergötlands distriktskongress.

Mari Hultgren och Mikael Sanfridson

---

¹ Länktips: <https://www.skansetrafiken.se/sa-reser-du-med-oss/jojo-kort/jojo-senior/>

² Lågtrafik = vardagar mellan klockan 9:00 – 15:00, samt 18:00-06:00, samt dygnet runt helger och helgdagar

Lågtrafikkort för pensionärer över 70 år – svar motion 1925

Vi har idag en kollektivtrafik som finansieras med både avgifter och skattemedel. För att maximalt nyttja den trafik som vi redan bekostar på bästa sätt kan det vara en god idé att föra in olika taxor under dygnet. Det uppmuntrar till spridning av resenärer och kan eventuellt även bidra till mindre trängsel.

Precis som motionärerna påstår kan det också vara ett sätt att bryta ensamhet och isolering om man tar sig iväg på aktiviteter och träffar andra människor redan när man är ”ung äldre”. De vanorna kan man ta med sig när man blir äldre och tappar fler förmågor, det kan eventuellt även skjuta upp/senarelägga behovet av färdtjänst. Att genomföra lågtrafikkort kan också vara ett led i vårt arbete mot Koldioxidneutral kommun 2025 där vi kan uppnå miljövinster om fler väljer att ta bussen framför egen bil.

Kollektivtrafiken ser väldigt olika ut i våra kommuner i Östergötland och kommer därför också kunna användas olika mycket, det är en viktig parameter att ta hänsyn till i arbetet med frågan.

Med hänvisning till ovanstående föreslår styrelsen:

Att bifall till motionen i sin helhet

Styrelsens föredragande: Lotta Bäckman